

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

VI. An si quis Ecclesiae, quæ singulis annis fructificat, rem vltra triennium locet, cum iuramento de non contrauenientdo, firmetur locatio iuramento, ita vt ipsi non liceat ab ea recedere?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

Quamvis si ipsi contrahentes tacite consentirent in triennium, tunc ex hac parte valeret contractus, quia tunc implicite esset duplex contractus, nempe in sexennium, vel nouennium, & si hic non valeret, in triennium.

SECTIO II.

Difficultates, earumque solutiones.

SUMMARIVM.

- 1 *Vtile per inutile non vitatur quando sunt separabilia.*
- 2 *Donatio sine insinuatione facta ultra quingentos aureos, licet sit unica donatio, solum in excessu vitatur, & firma remanet quoad quingentos aureos à iure sine insinuatione donari permittos.*
- 3 *Donans supra quingentos aureos voluntatem habet donandi quod est permittum, non sic locans ultra triennium.*
- 4 *Emphyteusis concessa ad tres generationes, valida est quoad tertiam permittam, inualida quoad reliquas.*
- 5 *Data emphyteusi alicui, eiusque duobus successoribus, cum pacto, quod illis deficientibus tertius obtenturus sit in emphyteusim, & omnibus aliis preferendus, deciditur Dominum emphyteusis obligatum non esse, duobus hæredibus cessantibus cæteris tradere.*
- 6 *Pactum additum emphyteusi reprobatur, at emphyteusis vitium non habet.*
- 7 *Quod in una parte vitatum est, in totum vitatur.*

Obiicies, *utile per inutile non vitatur, ex regul. vitale, de regulis iuris in 6. & l. 1. §. sed si mihi, ff. de verb. obligat.* Ergo.

Respondetur, *utile per inutile non vitatur*, quando sunt separabilia, concedo; quando non sunt separabilia, nego. At in casu nostro non sunt separabilia, quia locans non eodem pretio locaret ad breue tempus, ac locaret ad longum.

Obiicies secundo, *donatio sine insinuatione facta ultra quingentos aureos, tametsi unica sit donatio, solum in excessu vitatur, & firma remanet quoad quingentos aureos à iure sine insinuatione donari permittos, l. sancimus, in prin. ip. vers. si quid autem, Cod. de donation. & docent Mol. disput. 278. & 467. Clar. §. donatio, quest. 17. num. 2. Riccius resol. 102. n. 2. Rebellus de obligation. inst. 2. part. lib. 18. q. 6. num. 6. & Zevallos com. contr. com. q. 222. num. 3.* Ergo sic, &c. in casu nostro.

Respondetur, concedo antecedens: at nego consequentiam, & disparitas est, quia donans supra quingentos aureos, & sic plus, quam sibi permittitur, voluntatem habet donandi, quod est sibi permittum: non sic in casu nostro, nisi contrahentes tacite consentirent in triennium, vti dicebam.

Obiicies tertio, *emphyteusis concessa ad tres generationes valida est quoad tertiam permittam, inualida quoad reliquas, auth. de non alien. §. quod autem, collat. 2. vbi data emphyteusi alicui, eiusque duobus*

successoribus, cum pacto quod illis deficientibus tertius successor obtenturus sit emphyteusim, & omnibus aliis preferendus, deciditur dominum emphyteusis obligatum non esse, duobus hæredibus cessantibus, cæteris tradere: & sic tacite declaratur, traditionem emphyteusis primis hæredibus valere,

extensionem tamen à lege improbatam non valere: ergo, &c.

Respondetur in cit. *Amb.* solum reprobari pactum additum emphyteusi, non autem emphyteusim vitium habere, quia solum ad tres vitas se extendit: at locatio in casu nostro non solum se extendit ad triennium, sed etiam ad plures annos, & consequenter in una parte vitata in totum vitatur. Quod si vigeas, illud pactum, cum simul effectum sit cum emphyteusis contractu, virtute, & in effectum emphyteusim ultra tres vitas extendit, eaque de causa annullatur, & tamen non obstante hac extensione, firma remanet emphyteusis quoad tres vitas: ergo similiter locatio rei Ecclesiæ pro pluribus annis facta firma debet manere pro triennio. Respondetur, esse ibi virtute duplicem contractum, iuxta ea quæ supra dicebamus.

DVBITATIO VI.

An si quis Ecclesiæ rem, quæ singulis annis fructificat, ultra triennium locet cum iuramento de non contrahendo, firmetur locatio iuramento, ita ut ipsi non liceat ab ea recedere?

SUMMARIVM.

- 1 *Iuramentum non obligat ad peccatum, neque est vinculum iniquitatis, nec firmat locationem de re singulis annis fructifera, ultra triennium.*
- 2 *Extravagans Ambrosio prohibet huiusmodi locationem sub peccato mortali, & excommunicatione, quæ supponit peccatum mortale.*
- 3 *Pœna debet esse commensurata culpæ.*
- 4 *Excommunicatio maior gravis pœna est, gladius spiritualis, ac neruus Ecclesiastica disciplina.*

Respondetur ex probabiliori sententia Doctorum ¹ negativè, quia iuramentum non obligat ad peccatum, neque est vinculum iniquitatis: ergo non firmat prædictam locationem. Antecedens patet. Consequentia probatur, quia Extravagans Ambrosio, prohibet huiusmodi locationem sub peccato mortali, ut ² ex communi tradit Caiet. in sum. verb. *Precepti transgressio*, §. pœna preceptorum. Paludan. in 4. dist. 17. art. 2. Nauar. cap. 27. num. 9. Gabr. in 4. distinct. 18. quest. 2. coroll. 2. Sor. dist. 22. quest. 1. art. 2. concl. 1. Couar. cap. alma, part. 1. §. 9. Auila de censur. part. 2. cap. 5. disp. 1. dub. 2. & sumitur ex cap. nemo Episcoporum, cap. nullus sacerdotum, 11. quest. 3. & Tridentino sess. 25. cap. 3. ³ de reformat. & probatur ratione, quia pœna debet esse commensurata culpæ, cap. felix, de penis in 6. ⁴ Sed excommunicatio maior gravis pœna est, gladius spiritualis, ac neruus Ecclesiastica disciplina, teste eodem Tridentino cit. cap. 3. ergo grauem, seu mortalem culpam supponit.

DVBITATIO VII.

An valeat mandatum ad locandum ultra triennium?

SUMMARIVM.

- 1 *Constitutio prohibens alienationem rerum Ecclesiæ ultra triennium, includit etiam mandatum ad eas locandas.*
- 2 *Mandatum*